

Derzs (Kányádszeg). Adk: István Ernő, István Etelka (szül. Dénes Etelka); Szócs Dezső; Szócs Anna (szül. Kanyaró Anna).

Gy: FB, Szabó László (SzL)

A16/a (...)

a7* FB: Modják be a nevüket, hogy kik táncoltak ?!

Szócs Dezső (SzD), *Kányádszeg*.

FB: S a felesége ?

Szócs Anna (SzA).

FB: Leány neve ?

SzD: *Kanyaró Anna*.

SzA: Kanyaró Anna (KA).

FB: Kanyaró Anna. Mikor született Dezső bácsi ?

SzD: 1933.

FB: S a felesége ?

SzA: 1940.

FB: ... S a másik pár ?

IE: *István Ernő* (IEr).

FB: ... s a felesége ?

István Etel (IEt).

IEt: István Etel, *Dénes Etelka* a leány nevem.

FB: Dénes Etelka mikor született ?

IEt: - 1927. Mind a ketten ...

FB: Mind a ketten ? Na Isten éltesse ! Hol tanultak meg táncolni ?

Többen: Táncolva születtek, mit mondjak egyebet ! (többen mondják, kacagnak)

SzA: *A muzsika szó megtanít táncolni* (kacag).

? : *Nagy hiba kell legyen abba aki szereti a táncot, s aki biza nem szereti az úgy - é ... ?*

FB: MÉR, az hiba, hogyha valaki szereti ...?

IEr: Dehogy hiba !

SzD: Hát ő, sokszor az asszonyok haraguszna, hogy igen sokat járunk, de hát mit csinálj !

(...)

FB: S régebb, most tessenek visszaemlékezni a gyermekkorukra, a tánc-múltságok hogy kezdődtek ?

IEr: A táncmúltságok úgy kezdődtek, hogy ezelőtt volt 4 - 5 fonó, mű nő, úgy mondtuk, hogy *kórus*.

FB: Kórus.

IEr: ...egyik leánykorusból möntünk a másikba. Szebbnél szebb leányok voltak. Hol idősebb leányok voltak osztán, ott hagytuk ... s möntünk a fiatalokhoz. Kisértük haza (kacag), úgy ahogy szoktuk.

SzL: S mikor beültek a fonóba akkor táncoltak vagy énekeltek ?

IEr: Ők fonogattak s kötögettek, egyik része nő. Ugy - é ezelőtt nem úgy volt mint ...

SzD: Mű pedig körbe ültünk, ülésök voltak, izék voltak padok.

(...)FB: Zenészt szoktak- é vinni magukkal ?

IEr : Nem.

IEt: Táncoláskor vitték !

FB: Hát táncolás (nem) volt a kórusba ?

IEr: Ott nem vót, csak vasárnap este.

FB: Miket szoktak csinálni, mivel szoktak szórakozni ?

IEr: Hát *hajtódtunk*.

Férfiak: Hajtóztunk.

FB: Az mi, hallám tessék elmesélni ?

IEr: Leányokat, ha egy volt, egy *hajtós leány*, vették az ölükbe ... Meg is mutatja mi ? (kacagva beszél)

IEr: Kifújták a lámpást, s mikor kifújták a lámpást akkor csókoltunk. (kacagás)

FB: Az asszonnyával csókolt - é ?

IEr: Hát hogya csókoltam volna, alig várta, hogy az ölömbé üjjön.

FB: A kórusba járt- é még, a felesége után ?

IE: A kórusba ?

FB: Igen.

IEr: Hogya, odajártunk az ő kórusába, ő szervezte. Előbb a többit ésszejártuk s azután möntünk hézza. Legutoljára oda, met ott vót a szereteje ...

FB: Milyen tánccal kezdődött a tánc ? ...

IEr: Valcerrel kezdtek, mert az volt a legszebb na, ez így is van most is a legszebb a szép valcer, s utánna hármát elhúztak úgy - é valcer, tangó (s) akkor jött utoljára a csárdás.

FB: De ez már mostanába azt hiszem.. , de régebb ?

IEr: Szóval nem most, hanem a *mű üdönkbe*. Ezelőtt 30 esztendővel, 25 - 30 - 35 esztendővel beszélgetünk ... Ez így van nó, nálunk így húzták.

IEt: *Gólya volt a legutolsó.*

IEr: Nós, gólya, gólya ..

FB: ...és a verbunkost mikor szokták táncolni ?

SzD: Aki tudott csak .

IE: Hát aki előadáskor inkább, óh, olyankor, s osztán mikor olyan kedve volt.

FB: Rendelésre ... ?

IE: Igen hogya. Ilyenök mint mű né, ittunk többet s akkor táncolhatnánk volt. (Kacagás)

SzD: *Az ember olyan mint a kicsi bárány mikor tavasszal megfázik s kezd figurázni, há mű is sokszor úgy vagyunk.*

IEr: Na, itt vannak a léányok né.

SzL: Maguk nem esznek velünk ?

IEr: Tessék csak használni nyugottan ! (...)

FB: ...hát menyünk s elvisszük a kocsival!

IEr: Igen, de be kell menjünk még a vénasszonyhoz s meg kell nézzük (!)

(Többen mondják egyszerre): Na, hát a Jó Isten adjon erőt, egészséget. Boldog új Esztendőt kívánok ! (Koccintás)

SzL: Sok évet táncoljanak ...

IEr: Hát ameddig élünk ... (...)

(IEr: Kenyeret nem hoztál, fiú ?

Fiú: Ott van !

SzD: Erőt, egészséget. Jó éjszakát.

Gyűjtők: Köszönjük szépen.

?: Jó éjszakát !

SzD: Na, möntünk el szomszéd ?...

SzA: Jó éjszakát !

(...)

IEr: *Nem tudott volna táncolni, nem is vette volna el, nem ment volna hézza.*

SzD: Valamikor én is betyár legény voltam de most már 'gáttá'.

(...)

FB: Ezeknek a táncfiguráknak amiket táncol, valami neveik vannak- é ?

IEr: Hát ugy- é verbunk, ezt már, ez régi verbunk.

FB: Azt tudom, a táncnak a neve verbunk, de magának a figurának amiből áll a tánc ... ilyen, hogy

csapásoló, vagy hegyező ... ?

IÉr: Hegyező, igen, igen. Nem nevezték itt semminek. Tanítani nem tanított senkise úgy - é s mikor jobb kedvünk van s többet iszunk akkor, szóval úgy mondjam, (a)hogyan van.

Apám, nyuguggyék csendesen mind a hármunkot ő... Utána, hát, osztán láttuk osztán a bodégából mikor hazajött "jó félhúsba" (s) akkor az egyedül "vette"! Ugy - é hárman eccere meglettünk, öt évre három fiú gyermek, úgy - é. Igazán akkor osztán kapott elé apám s neki a vót a jókedve mikor azt élvezte amikor hárman mellé álltunk figurázni s ő elől s ő mutata s utánna az egész figuráztunk. Nem lehetett volna semmiért se na, me a vót a...

(...) így lehet tanulni !

IÉr: Hát osztán ... másképp hogy ?

?: Osztán születni (is), születni kell !

SzL: Igen. Egyrészt hiába tanítsák, úgy se tudja megtanulni (nevetés) ...S a más(ik) réa születik arra a táncra, születni kell !

IÉr: Holnap után este mind a két helyre vagyunk hívva vendégségbe. A leányos házhoz is, a legényös házhoz is.

SzL: De ez egy nap lesz megtartva ?

IÉr: Egy nap, szombaton este lesz. Szombaton délután két órakor. Én az este telefonáltam nekik Csíkba, beszéltem velök s lehet hogyha jönnek. A küssebbik haza jó Pojánáról.

(...)

IÉr: Elsőnap a leány felől jönnek, másnap a fiú felől.

SzL: Ezt biztosan azért csinálják, hogy több jöjjön bé, de szerintem nagyobb a kiadás mert kétszer kell főzni ...

IÉr: Há itt egyszer csinálják ! Mondjuk a leányos háznál ha vagy hívva, akkor oda vagy hívva, oda mész. A legényös ház, legényös ház! De olyanok vannak itt már ebbe a vendégségbe, többen vannak akiknek a legényös háznál is meg kell jelönni, s a leányos háznál is.

SzL: S akkor hogy oldják meg ilyen esetben ?

IÉr: Hát osztán éjféléig ott leszünk, 12- ig, vaj 11- ig egyiknél, s akkor menyünk a másikhoz. De az egymás mellett a kultúrba van.

SzL: Jaj, igen. Csak két sorba vannak ültetve. Külön sorba nem ?

IÉr-né: Igen, egyik felül s a másik alól.

IÉr: A szép nagy terömbbe van a legényös ház ...

IÉtel: ...ahol többen vannak.

IÉr: Tetszett- é járni a nagy terembe ? Na, ... ott úgy - é ötszáz személy, hatszáz, ötszáz, ötszáz- ötven személy lefér. Ott, a legényös ház ott lesz. A leányos alól a ..., ott lent a földszint van, ott hátul s osztán reggelre összekerülünk, ... összevegyülünk ..., 70 - 80, 60 - 70 - 80 ezer lej bégyül az biztos.

(...)

IÉr: Misinél itt az öcsémnél mikor vót a, a leányok mönt férjhez, Bözsike (ásít), kétszáz negyven(nek) terítettünk..., a leányos háznál ! Fejül vót az izé, a Balogoké, a bótosé, a botósnak a fia vette el, ot már ötszáz ötvenen, ötszázán vótak. Akkor az életöt könnyü így megkezdeni !!

(...)

IÉr: Fiam a kancsóba hozzál vizet bé !

IÉtel: Jó! S egy poharat !

IÉr: A pohár itt van. Tiszta pohár ... Azt öntsd ki már, hogy legyen friss ! (Kiöntik a vizet)

(...)

FB: Régebb kik vótak a jó táncosok, a jó figurázók, akik mondjuk most nem élnek, az édesapján kívül. Az édesapját, hogy hívták ?

IÉr: *István Mihály.*

FB: István Mihály. Rajta kívül ?

IEr: Apósom is jól tudott ! *Dénös Feri*. Jól, jól.

... SzL: Jaj, azt tetszik mondani, hogy nyolcvan éves volt és felállt...?

IEr: Nyolcvannégybe volt, akkor *nyolcvan éves vót*.

IEt: Most mikor felállt vót, akkor *marosszékit táncolt*. Akkor 81 éves vót. Más esztendőbe meg is halt.

IEr: Nyolcvankettő.

FB: Láttam, hogy a gyors csárdásba és a szökösbe, a sebes csárdásba tánc közbe figurázott is Ernő bácsi is és Dezső bácsi is. Ezt csak maguk csinálják, vagy csinálják mások is ?

IEr: Hát ez már nem igen van.

FB: Ez direkt derzsi szokás, vagy csak maguk mivel tudják a verbunkost csak maguk csinálják ?

IEr: Hát aztán ilyen forgatósokot még csinálhatnak...

IEt: Igen, igen, csinálnak.

IEr: Közbe ...

FB: Azért mondom, hogy ez derzsi szokás - é vagy csak maguk tudják hárman a verbunkost ...

IEr: Hát négyen, ötön...

FB: s... a verbunkos motívumait csak maguk használják ... ?

IEr: Hát itt többen ...

FB: Vagy általában derzsi szokás ...?

IEr: *Többen eléfordulnak, s hajítanak égy - égy figurát*. Ugy - é ?

FB: Ez akkor általános szokás.

IEr: Igen, igen.

SzL: Igen, hát például itt a szomszédba is, amit mondott az rokona magának, nem ? Hogy ...

IEr: Misi ?

SzL: ...itt a szomszédba, igen.

IEr: Az öcsém.

SzL: ...hogy szégyelli a falu előtt.

IEr: Dehogy szégyelli ! Nem akart bejönni. Hát most már a felesége nem vót itthon, no !

FB: Azt mondta, hogy ő nem kacagtassa magát a faluba ?

SzL: Csúfondáros falu ez ? Csúf nevek vannak itt ?

IEr: Ritka ..., nem olyan mind Muzsna.

FB: Muzsna milyen ?

IEr: Nagyon csúf !

SzL: S Farkaslaka, s Korond ? Az milyen ?

IEr: Csúfondáros, de itt szóval ilyen ritka kösség, na, ezt el kell ismerni. Na,... egy pohárral kér- é ?

FB: Ernő bácsi, mi a foglalkozása ? Mivel foglalkozik ?

IE: Én cipész ...

FB: Mióta ?

IEr: Hüm ...16 éve hogy itt vagyok a szövetségzetnél.

FB: De itt dolgozik Derzsbe. (?)

IEr: Derzs, Kányád ... a két néptanács közös ...

FB: Igen, s azóta mezőgazdasággal is ... (foglalkozik) ?

IEr: A mezőgazdaságot is folytatom. Mer ebből nem tudunk megélni azér.

(...)

SzL: Köszönjük szépen a vacsorát !

IEt: Szívesen !

SzL: Nagyon - nagyon finom volt !

IEt: Egészségükre !

(...)

IÉr: A zenészek ott maradnak, úgy - é mindön esetre végig. A zenész ha meg van fogadva, addig amíg vége lössz a ...(lakodalomnak, táncmulatságnak)

FB: Most mennyi itt a zenész ?

IÉr: Há én nem tudom, két - három ezer lej azt hiszöm. Azon alól nem jönnek el, *hetedmagával*.
... erős zenekar kell ide nálunk, nagy a teröm.

FB: Tessék vissza emlékezni, régebb így táncmulatságokba, lakodalmakba így nők,... lányok külön tánc szünetbe nem szoktak összefogózni s táncolni ?

(...)

IÉr: Jaj ! Hát a mü üdönkbe, hogyne ! Most már nem mönyön.

FB: Összefogóztak úgy ?

IÉr: Há hogyne ! *Kőrbe táncoltak*.

FB: Tánc szünetbe kérdem ?

IÉr: *Tánc szünetbe is !*

FB: De hogy ? Tessék elmondani ! Többen vagy ...?

IÉr: Többen há, persze ! Tíz, tízenöt - húszan !

FB: ... csak nők ?

IÉr: Há nők s férfiak s ...

FB: Mit táncoltak, milyen táncot ?

IÉr: Hát akkor a csárdást nyomták !

FB: A nők s férfiak ! De azt kérdem, külön a nők ?

IÉr: A nők ? Nemigön szoktak, nem hiszem ... nem.

SzL: Ez Farkaslakán van öregem, hogy külön táncolnak !

IÉr: Nem, nem.

FB: Etelka néni !

IÉt: Tessék ?

FB: Lánykorába táncmulatságokon kívül így lányok, nem szoktak vasárnaponként összegyűlni s egygütt táncolni ?

IÉt: Dehogynem.

FB: Kőrbe fogóznva táncolni ?

IÉt: Dehogynem ! *így esténként szoktunk menni, úgy - é, hogy szoktunk járni este kórusba ... (nevet)*

FB: Este kórusba.

IÉt: Igen. *Vasárnap este*. Oda szoktunk menni ...

IÉt: ...s akkor jöttek a legényök s ...

FB: De azt kérdezem, hogy így lányok magukra vasárnap délutánonként így összefogozva ...

IÉt: Igen, igen.

FB: Muzsikás nélkül, magukra énekeltek - é ?

IÉt: Jaj igen, igen ! Szoktunk, hogyne szoktunk vóna !

FB: És milyen nótakra, milyen énekekre szoktak táncolni ?

IÉt: Hát annyiféle ...

(Hang): Ami eszükbe jut ...

FB: Egy jusson eszébe ! (kacagás) Csárdás dallamokra ? - és hogy táncoltak, kőrbe mentek vagy ... ?

IÉt: Csak kőrbe.

FB: Összefogóztak ?

IÉr: *Kőrbe, kőrbe ropták a táncot, hogy szakadt össze minden* (kacagás).

IÉt: (a) kicsi leánykám ... IÉr: annyit táncolt ő is, hogy ... Úgy - é papó, mi ? (Megszakad)

Telekfalva. Adk: SzabóDomokos; Hátszegi Ráki; özv. Orbán Berta, (szül. Kovács Berta); Szabó Irén; Bálint Ferenc.

Gy: FB. 1982. október 3.

A23, b old.

b1* (19 s.) *SZabó Domokos* (SZD): ... 62 éves, a zenével, a kultúrával kapcsolatosan éltem életembe, vagy 25 évet zenéltem, klánétával dolgoztam, játszottam kultúr csoportokkal leszerződés alapján jártam, s már körülbelül 20 - 25 éve, hogy nem foglalkozom evel ... ezzel a zenekarral.

FB: Tessék énekelni !

b2* Édesanyám sokat intett a jóra,

Ne menj fiam a korcsmába borinnya.

Nem halgattam édesanyám szavára,

Belé estem a csavargók sorába.

SZD: Ez, ennek van még több versszaka esetleg, de erre a dallamra több ilyen régi csárdásokat csináltunk, úgy, hogy ... (FB: Igen.). Szóval ez ahhoz hasonló (ének):

Két fa között bésütött a holdvilág,

Megtagadott engem az édesanyám

//:Megtagadott, mer nem hv ő fiának

Én se hívom soha édesanyámnak:// ... Ez is benne van. Vannak régi, hagyományos régi darabok, csak az embör úgy kéne, hogy tényleg erre fölkészüljön, s az embört égy kicsit ... az nem elég ami most eszibe jut.

b 3* Én Istenem, adj egy jót,

Adj egy kedvemre valót.

//:Adtál szépet s mégse jót

Mégse kedvdmre valót://

...FB: A verbunkossal kapcsolatosan; - csináljunk (egy)pár 'fogást'. Mi az, hogy fogás ?

SZD: *Hát az a "fogás", amit az ő érzelme után tudja csinálni a nóta után, szóval azt a verbunkot ahogy ő ki tudja járni, nem a kitanítás után...(!)*

FB: Nóta után ... s fogásnak hívják az ilyent ?

SZD: Hát igen, fogás, persze. Egy ilyen fogásokat, amelyiket tényleg csak ami a csizma szárát megveri vagy a földet megüti, vagy pedig így ... (hangzavar)

FB: Szokták így csinálni a fogást ? (~ mutat egy fogást)

Női hang: Há, szokták.

SZD: *Hagyomány után, amíg nem úgy mint (a) tánciskolába ha járt vóna, aszerint járta vóna. ... Olyan fogásokat csinál, amelyiket nem tanítsák, a jó a maga "izéitől".*

FB: A fogás(olás)ok, ezek a figurák ?

SZD: *Figurák, persze !...Attól függ, melyiket járják ! A muzsikaszó hallatszik, aszerint ő járja.*

Van, hogy figurázzik, s azt az ő maga izéjítől tudja csinálni. Nem tanítottás, nem tánciskoláé (?) ...

b 4* FB: Ki táncolta ... a román nótára azt a figurázót ?

SZD: Szabó Domokos.

(...)

FB: S melyik volt az a dallam ? Melyik nótára ?

SZD: féloláhos dallamot dúdol (...)

FB: A szövegét nem ismeri ennek ?

SZD: Nem.

FB: Ez mi volt ?

SZD: Ez Magyarorsz(ági), *csüördögölő*, na ! ... *Magyar verbunknak* mondják, na.

SZD énekel: Az én csizmám disznóbőr, disznóbőr,

Apám hozta Sükőről, Sükőről

Trálálálá... ,

SzD: Na ez vót a verbunk, na !

b5* ... FB: S a leánykori neve ?

Hátszegi Ráki (HR.), ...Telekfalva(i)

FB: Hányba született ?

HR: 1907 október 22 -én.

b 6* Fehér fuszulykavirág ... (...)

A23, b1** FB: Telekfalva, 1982 október 3-a.

b 2** : ... esmönt visszamönyön, s aszongya: “Halgassátok a szószólót !” Mondja neköm:“ Gyere vissza, nó !”

(Hát) ott átellenbe, a magos házba, a fene tudta, hogy a magnó le van téve s egy fehérnép az alsóházból kiáll s ; No “Néni , tud-é énekölni ? Én igen”, mondom...őj, kacagnak minden s há’eccör jártassák vissza... Úgy elmentem, mondom a vénlegénnek; fene a pofádot égye meg, behúztatok éngemöt...

(...)

OB: Telekfalvi lakós vagyok, *Kovács Berta* a léánkori nevem, születtem kilencbe.

FB: (a) férje után ?

OB: A férjem után *Orbán Berta* (OB), már 18 éve özvegyasszony vagyok .

(...)

b16** OB: *Csujjogatások*: Ha kicsikék vagyunk es,
Helyet kérünk azért es.

Ide lábam, ne tova,

Hátra van még a jova.

Hámba fogták a csikót,

El es rugott egy patkót.

(...) ... újújújújújú !

Ereszd el a hajamot,

Öleld a derekamot ! (kacag) Ezt szokták tánc közbe !

FB: A férfiak is ?

OB: A férfiak. A fehérnépek nem ! Ezt a férfiak szokták, amit elmondtam most.

FB: A fehérnépek nem szoktak visszakiáltani ?

OB: Nem ! Nem ...

FB: Azt se szokták, hogy újújú ...

OB: Nem, nem. Csak a fiuk, csak a fiuk.

FB: S akkor miért mondja, hogy öleld meg a derekam ? Ezt a lányok szokták ?

OB: Ahogy mondom: Ereszd el a hajamot, öleld meg a derekamot.

FB: A lányok nem szokták ?

OB: Nem. Kacagjuk ...

FB: Lakodalomba vagy ... (OB- Igen.), hadd lám, hogy szokták ?

OB: Jó, jó, de kihallik !...

FB: Nem baj ! Nem baj !

OB: újújújújújú !!! Ennyi ! Tovább nincs.

b17** OB: Szabó Gyula Horvát Jólánt szereti...

OB: (régebb gozsalyasba) ... Egyiknek a szemit béköttük. S akkor az úgy matatott, hogy amelyiköt megfogta, a lött a bakk-macska, annak kötték bé a szemit. A tömeg ment, ment körbe, körbe ment, ... mentünk, mentünk, s melyiköt elcsíptünk akkor lekapta a szememről a kendőt s akkor annak köttük bé a szemit. Még úgy es vót, hogy az asztalt is földöjtöttük, s a lába es kitörött, még az ablak es ki ...

FB: Az asszonyok is ?

OB: ááá !? Asszonyok nem !

FB: Külön voltak ?

OB: A leányok külön s az asszonyok külön !

FB: S később aztán a legények nem mentek bé a leányokhoz ?

OB: ...a leányokhoz bémentek, bémöntek a leányokhoz, de úgy - é az asszonyokat már a nem...(…) ...Pároztunk: ... mindön legénynek úgyé vót szeretője, azt vötte az ölibe, a kendőt megbogozták s kérdözték szeretöd- é ? Igen.

Vót olyan, hogy a haragosa ült az ölibe, mer mindönkinek nem vót párja.

Szeretöd- é ? Nem szöllött sömmit, addig ütték avval a kendővel, míg megmondta, hogy: igen...

S így körbe mönt a játék addig, amíg súlyosabbat kezdtek ütni, me't égy legény vót a hajtó, s az aki hajtotta hogy szeretted-e. Súlyosabbat kezdett ütni s akkor esszementünk, s a guzsalyat a fejökbbe vertük, a gozsaly el es törött s akkor a legényök megharagudtak, esszetörték a guzsalyunkat, csepü s kendör s ahol vótak olyan tapasztosháfödje -úgy mondjam- födje, oda meggyújtották s langal az fölazon (?) ...aztán sok bolondság végbemönyön a fiatalok között.

b 23** (OB énekel)

Gyéren vettem a kenderem,

Ritkán terem rajta.

Nem kell nékem a kender,

Csak a pozdorjája.

(...)

FB: Ezt kitől tetszett tanulni ?

: *Én a vásárhelyi eggyütttestől.*

FB: Itt nem énekelték régebb ?

OB: Nem.

b24** Fehér fuszulykavirág ..., b25 Az én csizmám disznóbőr..., b26 vidámsíratók ...

- b27, *Szabó Irén énekel (sz. 1923-ba): Szerettelek, szerettelek egy ideig...*, b28 Udvarhelyi Budvár alatt, van egy kapu titok alatt, ihajja de csuhajja... Telekfalvi kőlik alatt, van egy fórrás titok alatt ... (...),

b31** *Bálint Ferenc (BF):* Hát én már körülbelől nem mondok sokat, de már 20 éve, hogy ezzel nem foglalkozom. Mert voltak családi ilyen - olyan elfoglaltságok, amik ... amik nem adták meg neköm azt a kedvet, hogy én ezön dógozzam, me' egyrészt vót úgy -é gyász, ilyesmik, hogy nem vót kedvem.

S a másik meg, hogy ...tényleg ...(bé)kapcsolhatós lettem volna továbbra es, de akkor már a kultúra annyira fejlődött, hogy kidomborították azt, azt a tudományt, hogy már fölülmulták aztot, hogy amit én már zenéltem az nem megfelelő vót. Ez vót az egész.

Me vótak az én tudományom, az én gyakorlatom altt azok a ... *azt a régi darabokat csináltuk, s azt a régi darabokat végeztük, folytattuk, de nem vót nagy megfelelő. Nekik kellett azok a könnyü darabok, azok a könnyüzenék, azok a dzsesszek vagy ...hasonlók, azok(ot) a régi csárdásokat vag valczert...*

Abba a zenekarba vótunk ..., haton vótunk, de már meghaltak.

FB: Név szerint ?

BF: *Hát én vótam a vezető, ... Bálint Ferenc , ...Akkor vótam én klánétával. Én vezettem a prímet, én vezettem, ...az egész bizalom bennem vót ...*

FB: Még milyen hangszerek voltak ?

BF: Akkor vót a hegedüi, vót a bőgő ...

FB: Hegedüivel ki volt ?

BF: *Hegedüivel vót Bálint Sándor, az meghalt; az öcsém a bőgővel, Bálint Lajos vót s akkor vót tárogatóval Orbán Ferencz, s akkor vót Szabó Lajos, ő cimbalommal.*

Szóval mikor mentünk ilyen hogy-hívjákra, ilyen vizsgára, megadták a működési engedélyt örömmel, egész odaadással fogadtak, úgyhogy sikerült örökkéig, megkaptuk a működési engedélyt.

Szóval az első kategóriába voltunk, mert a magunk elhatározásunkból ...dolgoztunk s ezt figyelembe vette az akkori kultúrvezetőség, mert az életben van olyan is, aki tényleg ragaszkodik a kultúrához.

...Hát akkor Miklósfalához tartoztunk, azt mondja *Abásfalva* egy, *Abránfalva*, *Sándorfalva*, *Miklósfalva* ...(...), *Szentlászló*..., akkor ...*Dája* ezek a faluk ide tartoztak, na.

FB: Kik azok a férfiak, akik régebb jól tudtak figurázni s (esetleg) még most is élnek ?

...Hát többen voltak azok, akiknek muzsikáltam ..., *régi magyar verbunkot* csináltam nekik ..., elhaltak...(...)

A magyar verbunkot elkezdtem, s amelyik járta, annak meg es csináltam, de máma nincs olyan itt nálunk. Még egy van ez a Laji, ez a Szabó Lajos, a még kijárná...

(...) FB: ...*(melyek)* a régi táncok ?

BF: Elsőbször vóna a *hajtóka*, ez az amelyik, mikor megindulnak, osztán az *egy-sórba*, körbe mennek, szóval (mintha) egymást hajtánák. Osztán megvan annak a fordítása es, megvan a lassítása es s akkor átfórmálva jőne a, teszem föl az *egydobbantós* ...

(...)

BF: (dúdol) ... Ezt én is csináltam, azokat a régi darabokat, de ugy- é jött ezután a ...gyorsabbak...

...mer' például muzsikáltam Márafalán, ott azok a régi nóták kellettnek,... dehát a húsz esztendő alatt a kultúra nagyot fejlődött,... azóta nagyot művelődtek ...

úgyhogy ezek a könnyű darabok annyira 'ízelték', hogy itt ezök ... kivannak törölődve... Hogy elengedte társát, vagy a párját ... (s) az kifigurázta magát. *A lassuba is kifigurázta magát úgy, hogy asztot öröm volt nézni.* (...)

Lassú csárdás s a sebös csárdás vagy az utóbbi időbe vót a sebös csárdás azt ha békéztam, nem mondták, hogy: Hogy vót ! ... kérés nem vót. (...)

(Régebb) vót a (csárdás), sebös csárdás, marosszéki (s) utánna csináltam egy keringőt, megint csárdást s akkor utána reacsináltam egy marosszékit. *A három nótát, azt ki kellett csináljam, mert ha nem húztunk eleget, mert ha mnem muzsikáltam eleget, nem húztam eleget, akkor kiabálták: "Hogy vót, hogyvót !? Éljenek a zenészek ! Akkor már az ember lelke mégis egy kicsit vídult s ... muzsikáltuk tovább csárdással s sebös csárdással ...*

FB: Csárdás után mit húztak ?

BF: *Csárdás után, ha szükség vót, megtódtuk egy polkával, vagy hogy mondjam egy vaszteppel (ceppel ?) vagy a dobbantós..., hogy mondjam,... vagy marosszéki* (dúdolja) ... (ez a marosszéki)...

Igen, hát persze, én ennek vótam az embere, ennek a zenének, ennek a kultúr életnek. Ezt szerettem. Me' én mikor ennek nekifogtam, tulajdonképpen a hangszert nehéz vót eléállítani. *S én akkor eléállítottam, magamtól kézre vettem s egy héten belül mára kultúrházba már muzsikáltam. Egy héten belül ! Akkor ennek éltem, ez vót az én vágyam hogy ...*

FB: Egy jó zenésznek jó táncodnak is kell lenni-e ?

BF: *A zenész tulajdonképpen a jókedvű táncostó függ (...)* ... annak, jobban esik annak muzsikálni, akinak jókedve van, aki élvezi, s aki éli az életöt, annak (jó) muzsikálni. E volt nálam pl.

... *Aki jó taktra táncol ... azt öröm nézni s az után lehet muzsikálni, de aki csak járja jókedv nélkül, nem taktra táncol, annak nem lehet muzsikálni. Ez a valóság ...*

FB: Melyik zenész tudja jobban talpalá húzni a zenét...?

...BF: *Mindenesetre ha zenész táncot nemtud, vagy ha zenehallásod nincsen, az nem tud muzsikálni, nem es tudott sohase ... az tudjon táncolni es s tudjon zenélni es ! Ha nem tud ...táncolni az nem tud zenélni se. Nincsen hangfogása. Nincs hangfogás.*

Nekem nem kellett taktot adjon senki sem, hogy bőgő, vagy brács(a), vagy ehöz hasonló hangadók, nekem nem kellett, én a klánétával a prímet vittem, a taktot tartottam, s nekem nekem nem kellett...

Engem az Isten úgy felruházott ezzel, hogy én olyan hangérzéssel s olyan hangfogással dolgoztam, hogy velem jöttek cigányok muzsikálni, régi cigányzenészek, régi cigány banda, akár az ócfali , akár

az abásfali vagy ... a bódogfali első "izék" vótak, zenekarhoz tartoztak, de ingömöt nem múltak fölül. Szerintem az(okat a paraszt felfogású darabokat, ami a parasztsághez hasonló nótákat/darabokat (még) az abásfaliak ... ezök az abásfaliak (tudják) ..., de ezök is osztán égy kicsit már, ezök is már ki kezdtek "domborodni" a régi darabokból, a régi szokásokból ...(Majlát Dénkó, Gábor s annak a gyermekökei)

(...)

BF: *Jánosfala*, ott a régi banda úgy föl van "izélve", hogy nem tudom... *Darócon* vót égy jóbarátom, *Fancsali Feri* klánétás, jó-klánétás, ...olyan hogy annál külömb még a televízióba sem 'dolgozik'... azok vótak s ennek a bandája ... azok is jól zenéltek !...

BF: *Mózsai bácsival* beszéltem a nyáron ... ő jánosfali.... Ő volt a primás. Magyar embör.

(...) (FB: hogy van a Néma Miklós nótája? BF: dúdolja...)

(...) BF:...me nálunk az volt a szokás, hogy Karácsony másodnapján a (tánc) beált s Újesztendő napján vége volt, ezelőtt.(...)

(FB: hányba született ? BF: én '20-ba, most 62 éves vagyok)

(...) (BF szerint *Petekben* volt csak nőkből álló zenekar; *primások, brácsos s bőgős* ...)

(...) BF:...Én mikor a klánétát a számba vettem, ha kellett két órán egyvégbe a számtól nemvetten (el) ... (Vége szallagnak).

Homoród-Abásfalva. Majlát Gábor (MG), Majlát László (ML)

A7/a1. Gyűjtő: FB.

FB: Az Abásfalv-i felvétel folytatása (1980) február 17 én.

FB: Ez mi volt ? ...

MG: Ez *magyar verbunk* volt.

FB: Csúrdöngölőt tetszik tudni muzsikálni ?

MG: Csúrdöngölőt ? Igen. a3ST: *csúrdöngölő*; a4ST: Román figurázós és sebes...

FB : (Most) ... mit húzott?...

MG: *Román figurázást*.

FB: Hol táncolják ezt ?

MG: Hát, cigánybálba.

FB: Itteni cigányok is táncolják ?

MG: Hogyne.

FB : Igen? S ki tudna erre táncolni ?

MG: Hát azt *akármelyik el tudná nővel járni*.

(...)

FB : A második, a sebesebb az mi volt ?

MG: Az hasonló, *román sebes csárdás*.

a5 ST: Román figurázó

a6 ST: *Román Lassu* (RL); a7 ST: R L; R S; a8 ST: R L.

FB: Erre mit táncoltak ?

MG: Erre ? Erre, kérem szépen, lassu csárdást.

FB : Kik ?

MG: Rományok. Lánnyal a legények.

a9 ST: RL(cs); a10 ST:R Lcs; a11: Lcs (heg. + kontra + bőgő); a12: Közepes (temp.) csárdás; sebes,

(...)

a15 ST: Lcs. (Kicsi tulok nagy a járom ...); (...) a19: sebes;

FB: Ki muzsikált most ?

ML: *Majlát László, primás*.

...

FB: Mit muzsikált ?

ML : Csárdást. *Marosszékit*.

FB : Hány éves ?

ML : 19.

FB : Kitől tanult muzsikálni ?

ML : Édesapámtól.

FB : Hogy hívják az édesapját ?

ML : *Majlát Gábor*.

(...)

A24/a(3)

a 1, ST (19 s.) csúrdöngölő (hg, hg, k, b)

Én *Majlát Gábor* (MG), *homoródabásfalvi, 1926 - ba születtem, mind prímás.*

Én *Majlát Gábor, mint ifjú, az öregnek a fia* (ifj.MG), 1949 július 15 -én, mint hegedűvel játszó, mint prímás.

Én *Majlát Albert* (MA), *mint a zenevezetőnek Majlát Gábornak a fia, klarinétos.* Születtem 1956-ba, április 26 - án.

ML: *Én Majlát László mint brácsás, Majlát Gábornak a fia, születtem 1972 - be, Homoródabásfalán.*

ĚJ: *Áron József, nagybögős, homoródabásfalvi, 1958 - ba született július 12 -én.*

a 2 ST: Csúrdöngölő (hg, hg, k, b); a2: csúrdöngölő; a 4: Lcs.,- Lcs. (Feljött a nap szépen ragyog ...), - Sebes cs. ; a 5 ST: Lcs, -Sebes cs.

FB: Az utóbbi két dallamot hogy hívják, Majlát bácsi ?

MG: *Kicsi madár nótája* volt az első. *Kicsi madár, hogy tudsz élni ?* A második volt *sebős csárdás, korondi keserves.*

a 6ST: Lcs.- Sebes cs. (h, k, b)

MG: *Most az abásfalvi ifjú Majlát Gábor ismét következik;*

a7,ST: Lcs.(hg, k, b), - Sebes cs.

a 8 ST: Lcs. (hg, hg, kl , k, b), (Felsütött a hold sugára, minden ember ablakára), - Lcs,-Sebes cs.

MG: *Ismét ifjú Majlát Gábor következik, az abásfalvi !*

a9 ST: Lcs. (h, k, b), (Felsütött a hold sugára ...), - Sebes cs.

a10 ST = Lcs. (kl , k, b),- Sebes cs.

MA: *Majlát Albert, homoródabásfalvi híres klarinétos szólót mozsikál.*

(...)

A27/b; 1984 09 17; Gyűjtő: FB.

b1ST(9 s.) Lcs. (hg, kl, k), Sebes cs.

FB: 1984 szeptember 17- e, Székelyudarhely. Művelődési Ház. Muzsikálnak:

ifj.MG: *A homofódabásfalvi ifjú Majlát Gábor, amelyik született 1949 július 15- én. A Művelődési Háznál három öcsémmel fogok égy ... keservest muzsikálni.*

(...)

ML: Homoródabásfalvi Majlát László, születtem 1962 október 4 - én mint brácsos.

MA: Homoródabásfalvi Majlát Albert, klariétos. Születtem 1956 április 26.- án.

b2ST: Keserves.

FB: Kitől tanulta ezt a keservest ?

MG: Ezt a keservest az öregapámtól tanultam, az a keserves égy ... halotti gyülekezetenél úgy hívják, hogy *keserves.*

(...)

MG: *... most égy halotti indulót muzsikálunk, amivel szoktak menni a temető felé, a halottas háztól.*

b3ST: Halotti induló (h, kl, k); b 4 ST: (hg, kl,b)

MG: Ez az utolsó darab es olyan ..., hasonló, olyan ...halotti keserves ...*búcsúztató* ...

FB: Hol húzták ezt ?

MA: A temetőbe, bétakaráskor.

MG: A temető helységbe szoktuk ..., hát ugy - é mikor a hottestöt takarják bé akkor szoktuk muzsikálni.

b4ST: Lakodalmi induló (Li); b5: Li ;b6: Li (kl, k)

FB: Ezt mikor szokták muzsikálni ?

MG: Hát például mikor a menyasszony mejen a templomba, *lakodalmi indulló*, az úton (Megszakad)

b7ST: *Lakodalmi nóta* (h, kl, k) ;

(...)

b21 ST: csárdás (hg, kl, b), Sebes csárdás.

FB: Ki bőgőzött ?

MA: *Homoródabásfalvi Majlát Albert, klarinétos bőgőzött egy húron !*

FB: Egy húron ?! (nevetés)

(...)

(Gyergyó)**Libán. Adatközlők: Bálint Jenő, Bálint (Krisán) Viktória (BV),**

Gy: FB, BK. 1982. 05. 04.

A22/a

a17,ST,BV: Beszegődtem én bojtárnak, juhásznak,

Szép legelőt kaptam én a birkáknak.

Fizetésül száz forintot istráltak,

Ugy- é, babám, megél ebből egy bojtár.

(...)

Bálint Jenő (BJ) vagyok, Székelyvarsági lakos voltam, most *Libáni lakós* vagyok,1933 - ban születtem, központon laktam.

a19ST, BJ: *csúrdöngölő*, (*verbunk*) dallamot dúdól s majd énekel:

Zöd az ablak, zöd üveg,

Megbolondult az öreg.

Hozzál néki kötelet,

Hogy kössük meg az öreget, az öreget.

Járompáca, járomszeg,

Járjad bolond, nincs eszed.

Ami volt is elveszett,

Ná, ná, ná, ná, ná ...(tovább dúdolja)

FB:(beleénekel):

Járd ki lábam, járd ki most

Nem parancsol senki most

Lá, lá, lá ...

BJ: (folytatja)

Ide lábam ne tova,

Ne menj Oláfaluba.

//:Mer ott a tyúk is mind na- na ://

Ajajajaja ...

(...)

BJ: ... *amikor a pásztor elveszti a juhokot ...s akkor táncoltassák a legényt, a pásztorlegényt, a majort, vagy a pakulárt, vagy hogy is mondjam, s akkor kell kiáltsa: verbunkot !*

Minden úje juh után kiáltsa: " Fehér úje, fekete ! " Mer Gyergyóban a millórát vagy a fiatal juhót,

amelyik két éves, úgy hívják, hogy üje, szóval kiáltja, hogy: " Fehér üje, fekete, mást fiaznak helyette !
" Akkor verbunk jön ugy- é, ez a pásztornótába benne van, a szövegbe.

FB: Igen. Ezt mikor szokták táncolni ?

BJ: Akkor, *Szentmihálykor, amikor a juhokot adja le a pásztor s hiányai vannak. Akkor le kell táncolja.*

BV: Hát jó, de most már mindentől eltekintve ...

BJ: S akkor kezdi, hogy : (énekel)

Elvesztettem a kecskéket,

Megver anyám érte.

Megkapták a szép leánykák,

Csókot adnak ... kérnek érte.

- S akkor azt mondja, amikor a csóró észreveszi magát:

Jaj, azok nem azok,

Azok szenes csutakok.

Többet nem aluszom.

- Akkor azt mondja, hogy : " Hej, gazduram..." ...

Elveszött a két kis lánya,

Mit követel érte ?

Ott vártak a szép kislányok,

Csókot adtak érte.

Hej, édes gazduram,

Mit követel érte ?

- Akkor kiáltja reá, akkor a gazda csak ennyit mond, hogy :

(énekel) Nem követölök én semmit,

Kedves jó bojtárom.

Csak aztot, hogy kiáitd el, hogy,

Hogy lesz jövő nyáron !?

BJ: Akkor egyszerűen eljárja s ...

BV: Hát jó, de hát aztán ...

BJ: *...én '51- ben mentem ezen a "hajón" keresztül és nem kellett ilyen ... fizetnem erre a nótára, de ha kellett volna, most jobban tudnám !*

FB: De ezt így csoportosan szokták énekelni s így válszolgatnak egymásnak ?

BJ: Hát a Gazda válaszol a pásztornak, a pakulárnak vaj a juhászornak.

...

FB: Ühüm ...

BJ: S akkor (ha) egy elvesz, akkor ugy - é arról meg kell felelni ! S amikor nem tud egyébbe, vagy terménybe adni, akkor na, *verbunkolja le !* Akkor osztán kezd ugrálni, verbukol(ni), " *Ej , fehér üje fekete, mást fiaznak helyette !*" s veri a csizma szárát, térdeit ...

BV: *Igen s aval meg van fizetve !*

FB: Ühüm, ez az ára.

BV: Igen.

...FB: Még egyszer ! Hogy volt ?

BJ:(ének) Megettem a báránykákat,

Csengő sem volt rajta.

Belé tettem a vederbe,

Ott ültem én rajta.

Amikor te odajöttél,

Ott ültem én rajta.

(...)

FB: Tessék mondani még egy pár nevet, ...idősebbeket Varságon, akik ezt még táncolják.

BJ: Nem tudok ... *Nagy Pali* ha itthon vóna, de ...

Női hang: Itthon van Nagy Pali ! Nagy Palit én máma láttam !

BJ: Igen az Istent ! Hohó ! Akkor megmondja ! Azt a tarkafaszú Úristenit ! Azt mondja ! Akkor ő osztán kezd !

FB: Hány éves az a Nagy Pali ?

BV: Hát az öreg !

BJ: 60.

FB: De itt él ?

BV: Igen ! Itt, hogyne !

(...)

a21ST, FB: Itt már Varságon nem csinálják ?

BJ: *Varságon* már nem... Itt nem is volt ilyen szokás.

BJ-né: Itt nem is volt soha, csak Gyergyóba ...ha elveszített egy juhot a pásztor, nem kellett megfizesse, le kellett táncolni. ... *Ott a táncsal fizetett. Ha tudott táncolni, addig verbunkolt, amíg a víz folyt le róla, s akkor azt mondta a gazda, a pásztor megkérdezte a gazdát: "Na, meg van- é elégödvé ?", s ha megvót, akkor aszonta ...a juhásznak: "Na, elég már ", aszongya, "Leülhet. Eltáncolta a bárányomot, meg a juhomot." Evel fizetött !*

FB: Ühüm.

BJ: ...Aztán mondja Jóska bácsi: "Maga jól tudja, hogy mi a helyzet..." *Újfaluba Deák Jóska bácsi, az igen ! Régi jó erdélyi magyar. Ő vót örökkéig mikor én juhász vótam, ő rendezte ...*

a22ST, *Verbunk (tánc) és csujjogató, hg (BK), k (FB).*

1. Ide nézz a figurára,

Ne az anyád csizmájára... (a pontok itt szünetet jelölnek)

2. Zöd az ablak, zöd üveg,

Ne parancsolj senkinek...

3. Hozzatok egy kötelet,

Kössük meg az öreget...

4. Járompáca, járomszög,

Járjad öreg, nincs eszöd,

Ami vót is elveszött...

5. Ide nézz a figurára ...

(...)

10. Járd ki lábam, járd ki most,

Nem parancsol senki most...

12. Járompáca, járomszög,

Járjad bolond nincs eszöd...

(...)

a23, (Spiritusból) csinálják a pálinkát,

Azér nem lát senki rajtam jó gúnyát.

.....

a24 (...) FB: Még énekesek vannak- é, akik régi énekeket tudnak énekelni ?

BJ-né: Hát ott rengeteg van ...

BJ: Hát tudják kik vannak ? A Vajdák között, a Gyurkák között úgy mondják nekik. A cigányok s a Vajdák, azok szoktak jól énekelni...

a26,BV: (Ablakomon) bésütött a holdvilág

Kitagadott engem az édesanyám

//:Kitagadott, hogy nem hív ő lányának,
Én sem hívom többé édesanyámnak ://

(BJ: (itt és most) éneket költ, improvizál:

Lá, lá, lá, lá, ...

Lá, lá, lá, lá, ...

Ajajaj, ajajaj ,

Jobb lett volna inkább,

Akkor lefekünni.

Hogy ez a nóta nem talált már engem,

Jobb lett volna inkább lefekünni,

Imkább lefekünni. (nevetés)

Olyan serény vót a drága szép nóta

Minket nem talált már öreg korunkba,

Mert mióta csakhogy eltelt esküvőnk

Tizenkét évek után,

Nincsen nekünk helyünk helytelenkedni.

Jobb lett volna akkor szépen lefekünni.

.....
Mer' mi rengeteget álmatlankodtunk,

álmatlanodtunk,

Nem aludtunk szépen,

Mindig futkároztunk.)

(nevetés...)

A22/b (folytatás). Libán.

b1ST, BJ: énekel (+ hg, BK)

BJ: Osztán én tudnék szebb nótát is, csak azt nem fúhatom el.

b2,(nóta): Édesanyám kössön kendőt, selymet a fejére,

Menjen el a legszebb lányhoz a faluvégére.

Mondja meg annak a lánynak el szeretném venni,

Kérdezze meg akar- é a feleségem lenni ?

...b3,BJ: ... Osztán mondtam neked, hogy gyere te es vissza, de te nem jöttél ! De te nem érköztél !...

Te a tehénhöz se közelitöttél ! Meg se közelitötted a tehén seggit, úgy vót- é ?

BJ-né: Úgy vót.

BJ: Mikor megláttam megnéztem mindönféle van- é (?) Nem így vót ? Azonnal rohantam ...

BJ-né: Hadd el me osztán beszélgetünk !

BJ: Megmondtam, hogy *Szekfü, Boglár, Virág*, erre hamar jere. Elvettem én tőle a kicsigyermekait.

Elvettem én tőle a kicsi virágszálat, a drága virágszál pedig egy bika vót...

b4 ST, Én Istenem , de jó is vót ezelőtt,

Míg a babám járkált a kapum előtt.

.....
b7 ST, BJ: *A mi juhaink úgy mentek bé ősszel, hogy ... Mozsikásokkal möntünk vót bé, igaz - é ?*

Mozsikásokat fogadtunk. A Feri bácsi vót a mozsikás.

(...)

Igaz- é ? Úgy mentünk ! Ő ment elől, én hátul. Osztán kurjongattunk végig. Verbunkoltunk a juhok előtt, úgy möntünk bé a falu közü.

FB: Verbunkoltak közbe ?

BJ: *Verbunkolt Feri bácsi.*

FB: Feri bácsi tud verbunkolni ?

BJ: Ó ! Hát ő tudott ! *Ő verbunkolt, mondom, a juhok előtt, ahogy mönt bé ! (...)*

...Ami elveszött, elveszött, megözték a pásztorok (!),(?),(nevetés).

Feri bácsi ...Nem öttem meg, jó embör !

...Hát akkor hol van ?

Feri bácsi: Há elveszött ! Úgy eltűnt nem kaptuk meg sehol.

Azt kérdi a gazda, mit fizetök ?, mondom én sömmit se, s eléálltam, *s kez'tem dobogat-ni, hogy :"* Fehér üje, fekete, mást fiaznak helyette !"*"No, hogy az öreg Isten ... meg a juhát !" - aszongya a gazda "Hát én tudtam, hogy e jó ki belőle !"*

(...)

BJ: Emlékszik- é mit mondott a másik ? Kiment a gazda a bárányér az esztenára, kérdi: " Hol a bárány, János bácsi ?" A csobány aszongya, me román vót a csobány, aszongya: "Hej, dragul meu, tudja az Isten, hova lett a bárány ", aszongya.

A másik pedig levágta a bárányt s belétette a fehér vödörbe. Nem vót amire réa üljön, rátett egy kabátot a vödörre, s úgy csinálta a sajtot a kádba, a cseberbe.

A gazda kérdi, hova lett a bárány, mõi, Ioane, azt mondja, tudja a fene, hol a bárány. Ott vót a fehér vederbe, alatta vót. (nevet) Rajta űlt ! Tudja a seggem, hova lett a bárány aszongya (köhög). Én nem tudom, aszongya !

(...)

FB: A *Betlehemezés* itt is szokás ?

BJ: Nem, *csak a románok szoktak énekelni, subába s verbunkot járni, két fiatal felállott, s az öreg juhász közbűl ...*

?: *Rományok ! Furulyálni, áldást kérnek a családra, a botjukkal szoktak kopogatni ...*

FB: Maguk nem csinálták ?

...Nem.

(...)

BJ-né: Gyere ...

Bálint Jenő: Hadd el me ez is olyan, mind Magyarországon az "Izé család" ... a Szabó család. Azok tudják, hogy kell az embernek lenni s hogy nem ! Mert lehet embernek lenni és lehet nem embernek lenni ! Jól mondom- é ? Nem'ber és ember ! ...

FB: Nem baj !

b8ST, Verbunk (tánc, hg.)

Hej, de fehér üje, fekete,

Mást fi'aznak helyette.

(...)

BK: Mi a baj, valami elromlott ?

FB: Nem, csak gyorsan filmet kell cserélni.

...b10 ST, Verbunk (tánc, hg.)...Járompáca, járomszeg,

Járjad bolond, nincs eszed.

Ami volt is elveszett.

(...), (b11,1982 május 7- e, Bilbor)